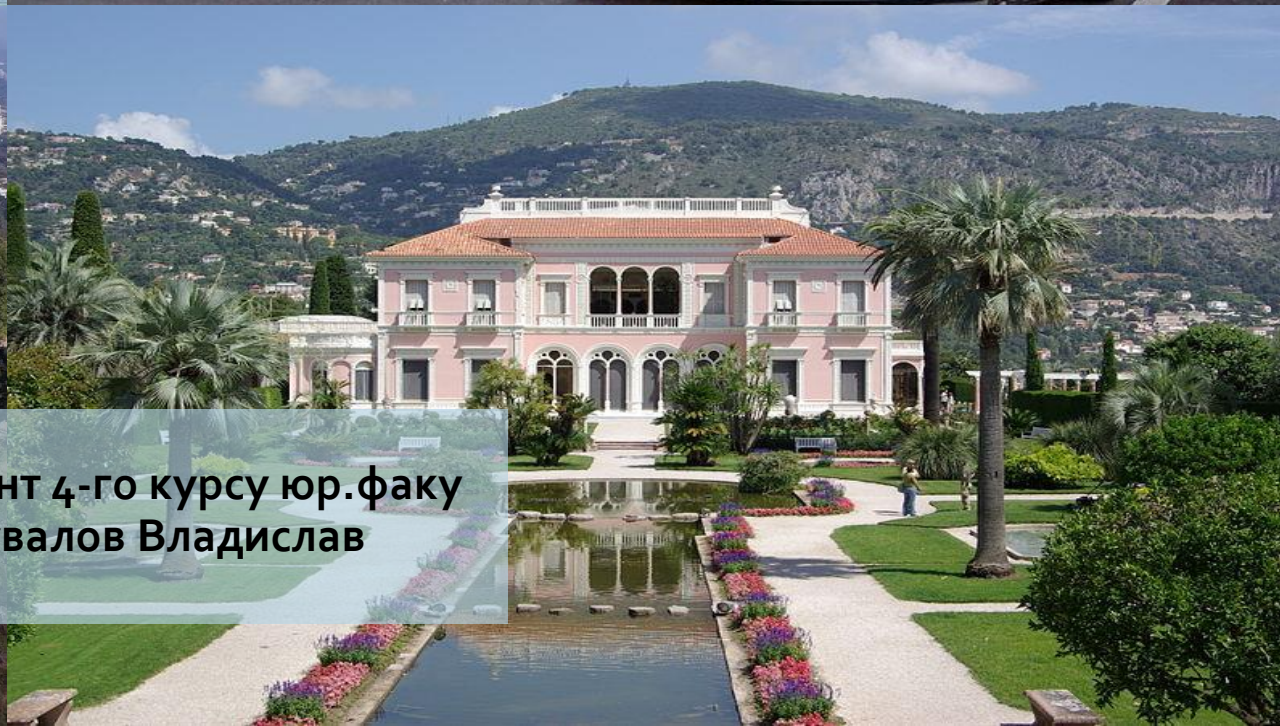
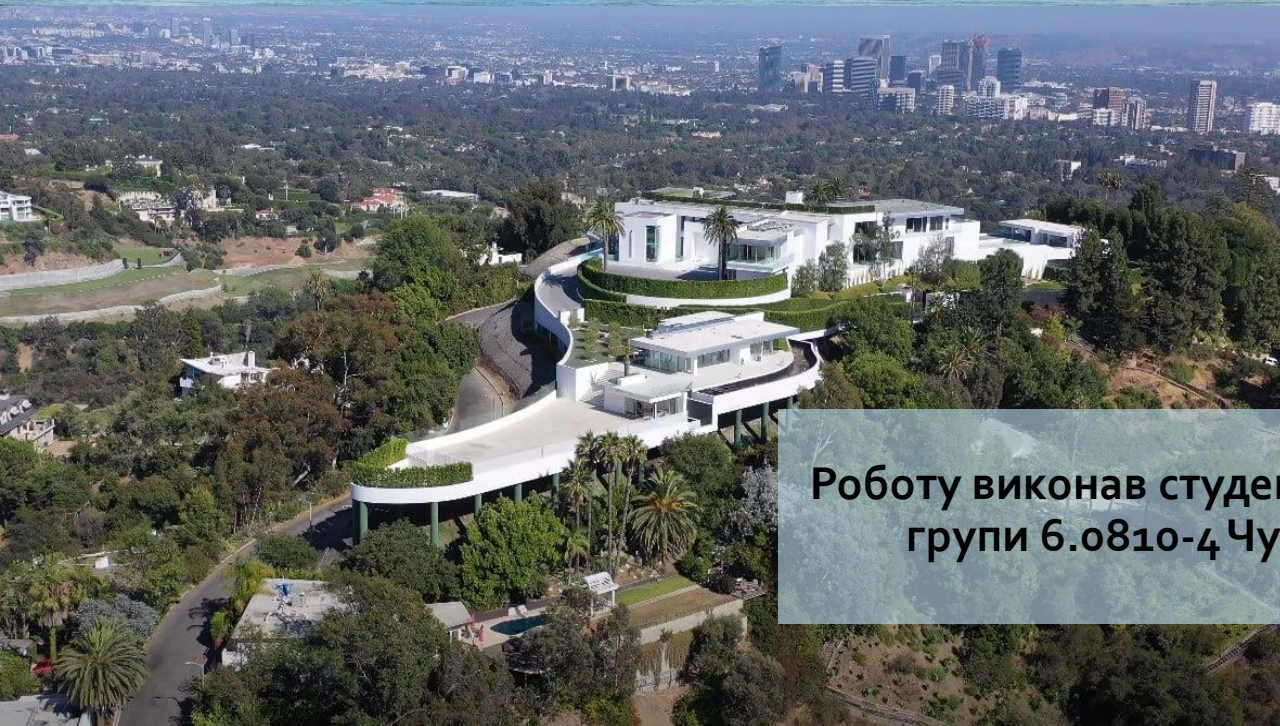

ПОДАТОК НА «РОЗКІШ» В УКРАЇНІ ТА ЗАКОРДОНОМ

Роботу виконав студент 4-го курсу юр.факу
групи 6.0810-4 Чувалов Владислав

ПЛАН

1. Поняття податку;
2. Податок на розкіш в Україні;
3. Податок на розкіш закордоном;
4. Податок на розкіш у країнах Європи;
5. Податок на розкіш у Великій Британії;
6. Податок на розкіш у Франції;
7. Податок на розкіш у США;
8. Податок на розкіш у Китаї;
9. Висновки.

ПОНЯТТЯ РОЗКОШІ В УКРАЇНІ ТА ЗАКОРОДНОМ

УКРАЇНА

Згідно з українським тлумачним словником, поняття «розкіш» являє собою «надмірності в комфорті, в задоволеннях. Це соціально-економічний феномен, пов'язаний зі споживанням благ. Предмети розкоші означають товари, попит на які зростає з отриманням додаткового доходу»

Законодавчого поняття розкоші чи багатства в Україні офіційно не існує*

США/АНГЛІЯ/ЄВРОПА

Поняття розкоші закордоном є неоднорідним та розмитим, оскільки, кожна країна сама визначає, яке майно підпадає під поняття розкоші.

ПОДАТОК НА «РОЗКІШ» В УКРАЇНІ

В Україні під податком на розкіш розуміють 2 види податку: транспортний податок та податок на нерухоме майно, окрім земельної ділянки.

Транспортний податок

ТРАНСПОРТНИЙ ПОДАТОК – 2024

Згідно ст. 267 ПКУ, платниками транспортного податку є: фізичні та юридичні особи, в тому числі нерезиденти, які мають зареєстровані в Україні згідно з чинним законодавством власні легкові автомобілі, які є об'єктами оподаткування

Вік авто:

Автомобілі, з року випуску яких минуло не більше 5 років (включно)

Ставка податку
25 000 грн/рік

Об'єкт оподаткування:
легкові авто, вартістю понад 375 мінімальних зарплат
2 662 500 грн
(МЗП у 2024 р = 7100 грн)

При оцінюванні враховується:

модель
марка
тип двигуна
рік випуску
тип коробки передач
пробіг

Сплата:

Фізичні особи – протягом 60-ти днів з дня вручення податкового повідомлення – рішення.

Юридичні особи – авансовими внесками щокварталу до 30 числа місяця, що настає за звітним кварталом

Головний критерій:

наявність автомобіля у Переліку автомобілів, які підлягають оподаткування транспортним податком, що оприлюднює Міністерство економіки України

Податок на нерухоме майно окрім земельної ділянки

Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки - 2024

Підлягає оподаткуванню:

Квартира + будинок (загальна площа > 180 кв. м)

Будинок/Нежитлова нерухомість > 120 кв. м

Квартира (загальна площа > 60 кв. м)

Квартира, загальною площею > 300 кв. м) або будинок, загальною площею > 500 кв. м - 25 тис. грн у рік за кожен із вказаних об'єктів житлової нерухомості

Строк сплати:

Протягом 60-ти днів з дня отримання податкового повідомлення рішення (ППР)

У 2024 році податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки нараховується за 2023 рік

Ставка податку:

За 1 кв. м понад пільгову площу для житлової нерухомості та за 1 кв. м нежитлової нерухомості до 1,5% розміру мінімальної заробітної плати станом на 1 січня 2023 року - до 100,5 грн

Штрафи за несплату:

затримка платежу до 30 днів - 10% нарахованого податку;

затримка платежу понад 30 днів - 20% нарахованого податку.

ПОДАТОК НА «РОЗКІШ» В УКРАЇНІ

Україна вже мала спроби впровадження податку на розкіш у 2012 році. Так, було розроблено законопроект «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо оподаткування багатства та предметів розкоші» від 5 червня 2012 року № 10558

Недоліки законопроекту:

- відсутність визначення понять «предмети розкоші» та «багатство»;
- Неможливість проконтролювати наявність раніше придбаних предметів розкоші (ювелірні вироби, взуття, вироби з хутра, годинники, мобільні телефони тощо);
- можливість ухилення від оподаткування за рахунок «переписування» власності на декількох родичів;
- відсутність методики оцінювання деяких об'єктів оподаткування (нерухомість, яхти, літаки та інші) та невизначеність суб'єктів оцінювання.

У травні 2015 року Верховна Рада України не погодилася ввести податок на автомобілі, мотоцикли, моторні човни, яхти, літаки і вертольоти вартістю понад 50 тисяч євро.

Згідно із законопроектом, об'єктом оподаткування мали б стати транспортні засоби вартістю понад 50 тис. євро.

При цьому база оподаткування залежала не тільки від вартості транспортного засобу, але і від об'єму двигуна, потужності і віку транспортного засобу.

У середині 2015 року міністр фінансів України виступала з ініціативою посилити контроль за більш заможними верствами населення. При цьому критеріями багатства, на її думку, варто вважати особу, яка: є кінцевим бенефіціаром великого платника податків; прямо або опосередковано володіє 20% і більше юридичної особи, що є податковим резидентом іншої держави і задекларувало дохід за попередній податковий рік 10 млн євро і більше;

загальний річний оподатковуваний дохід за попередній податковий (звітний) рік перевищує 50 млн грн.

Отже, законодавці в Україні поки не визначилася, які саме предмети мають бути визнані розкішними та які особи мають оподатковуватися податком на розкіш.

ПОДАТОК НА «РОЗКІШ» В УКРАЇНІ

Основні елементи оподаткування предметів розкоші та багатства за законопроектом № 10558

Об'єкт оподаткування	База оподаткування	Ставки оподаткування
а) квартира;	за оціночною вартістю або за загальною площею у м ²	0,5% від оціночної вартості об'єкта нерухомості.
б) дачний або садовий будинок, котедж або житловий будинок садибного типу;		
в) об'єкти житлової нерухомості, що перебувають у власності одного платника податку;		
г) нежилі приміщення, що перебувають у власності одного платника податку;		
г) нежилі приміщення, розташовані на земельній ділянці, на якій розташовані об'єкти оподаткування, зазначені у підпункті «б»;		
д) легкові автомобілі;	за оціночною вартістю або за об'ємом циліндрів двигуна у см ³	2% від оціночної вартості транспортного засобу
е) мотоцикли;	за оціночною вартістю або за потужністю двигуна (двигунів) у кВт	2% від оціночної вартості транспортного засобу
є) судна (яхти та інші плавучі засоби для дозвілля або спорту);	за оціночною вартістю або за максимальною злітною масою	1% від оціночної вартості транспортного засобу
ж) літаки і вертольоти, зареєстровані у Державному реєстрі цивільних повітряних суден України;	за їхньою вартістю у гривнях під час придбання на митній території України або ввезення на митну територію України з урахуванням ПДВ	10% їхньої вартості під час придбання на митній території України або ввезення на митну територію України з урахуванням ПДВ
з) вироби з дорогоцінних металів та дорогоцінного каміння;		
и) годинники, мобільні телефони та зброя вартістю;		
і) взуття, вироби з хутра, шкіри, килимові, швейні, трикотажні, текстильні вироби, а також вироби з деревини;		
ї) предмети мистецтва, колекціонування та антикваріату.		

ПОДАТОК НА «РОЗКІШ» В ЗАКОРДОНОМ

- В іноземних країнах існує різний підхід до оподаткування предметів розкоші (багатства). Більш того, має різну назву податок, що справляється при цьому: податок на багатство, податок на капітал, податок на стан, податок на чисте багатство.
- Податок на багатство здебільшого справляється в країнах «старої» Європи – Бельгії, Люксембурзі, Нідерландах, Норвегії, Франції, Швейцарії. Серед інших країн де передбачено цей податок слід виділити Аргентину, Індію, Ісландію, Іспанію, Колумбію, Коста-Ріку, Пакистан, Уругвай.
- Платниками податку на багатство виступають лише заможні громадяни з високим рівнем забезпечення добробуту. Особливістю справляння податку на багатство є ретельний підхід до визначення об'єкта оподаткування, а не встановлення високих ставок податку.

Оподаткування багатства у зарубіжних країнах

Країна	Мінімальний оподатковуваний поріг, євро	Багатство на 1 дорослу людину, євро	Розподіл дорослого населення за рівнем багатства, %			
			Менше 9 000 євро	9 000 – 90 000 євро	90 000 – 900 000 євро	Більше 900 000 євро
Франція	800 000	282 073	21,5	22,4	51,0	5,1
Іспанія	700 000	119 859	17,0	51,0	30,8	1,2
Ісландія	503 570	322 691	13,7	23,7	56,2	6,2
Швейцарія	143 340	516 230	1,7	46,7	40,8	10,8
Норвегія	113 900	318 844	20,0	33,1	40,1	6,8
Індія	41 580	4 129	94,5	5,1	0,4	0
Нідерланди	21 000	186 897	22,1	29,5	45,7	2,7
Україна	–	2 110	98,3	1,5	0,2	0

Порівняння даних стосовно справляння цього податку в Європі та в Україні наведено в таблиці. Як бачимо в Україні 0,2% громадян з рівнем доходу, який дозволяє вважати їх багатими людьми, та застосовувати до них податок на багатство.

Податковий період з податку на чисту вартість багатства дорівнює календарному року.

В більшості країн цей податок сплачується раз на рік (виключення становить Люксембург, де податок сплачується один раз на три роки).

ПОДАТОК НА «РОЗКІШ» В ЗАКОРДОНОМ

Базою оподаткування податком на багатство у більшості країн світу є різниця між сумарною вартістю активів, які належать платнику, та пов'язаними з ними його зобов'язаннями. Але, наприклад, у Люксембурзі застосовується метод індексування, який передбачає індексування вартості, що проводиться раз на три роки (базовою вартістю майна для оцінки є вартість оренди майна станом на 1 січня 1941 року).

Податком обладається вартість майна за вирахуванням зобов'язань, що виникають у зв'язку із його володінням. Порядок визначення сум вирахувань істотно розрізняється.

Податковими пільгами з цього податку в зарубіжних країнах є:

- встановлення неоподатковуваних мінімумів;
- включення до бази оподаткування лише частини (відсотка) вартості об'єкта;
- вирахування деяких видів активів з числа об'єктів оподаткування.

Неоподатковуваний мінімум наприклад діє у Швеції, Швейцарії, Франції, Норвегії, Іспанії, Індії, Уругваї. Величина його коливається від 20 000 доларів у Норвегії до 1 млн доларів у Франції.

Об'єкти оподаткування податком на багатство

Країни	Об'єкти оподаткування
Франція, Швеція, Іспанія, Індія, Уругвай, Люксембург, Пакистан	Будівлі, споруди, квартири, будинки, заміські будинки
Індія, Іспанія, Уругвай, Франція, Люксембург, Швеція, Пакистан	Цінні папери (акції, облигації та ін.), частки або паї у вартості підприємств
Франція, Пакистан	Банківські вклади, пенсійні накопичення, ануїтети, поліси страхування життя
Уругвай, Франція, Іспанія, Люксембург, Швеція	Предмети домашньої обстановки, домашнє начиння
Франція, Іспанія	Авторські права, патенти
Індія, Іспанія, Уругвай,	Твори мистецтва, предмети антикваріату, ювелірні вироби
Уругвай, Франція, Іспанія, Швеція	Земля, сільськогосподарські угіддя, лісові насадження
Індія, Уругвай, Франція, Іспанія, Швеція, Пакистан	Транспортні засоби (автомобілі, літаки, вертольоти, яхти, катери)

Ставки та пільги податку на багатство у країнах світу

Країна	Мінімальна ставка	Максимальна ставка	Неоподатковуваний мінімум, доларів
Уругвай	0,7	3	40 000
Індія	0,5	2,5	58 000
Франція	0,55	1,8	1 000 000
Швеція	0,75	–	220 000
Іспанія	0,2	2,5	225 000
Люксембург	0,5	–	–
Норвегія	0,9	1,1	20 000
Швейцарія	0,04 – 0,44	0,37 – 1,0	73 000 – 293 000

Підходи до визначення сум вирахувань

Обмеження суми заборгованості, що віднімається лише тією частиною зобов'язань, яка забезпечена об'єктами, що входять до складу податкової бази

Вирахування будь-якої заборгованості платника податку, шляхом визначення кола конкретних кредиторів (податкових резидентів відповідної країни)

ПОДАТОК НА «РОЗКІШ» В КРАЇНАХ ЄВРОПИ

Іспанія

Оподаткування багатства в Іспанії

Вище 700 000 євро	До суми в євро	Ставка, %	Сума податку, євро
-	167 129	0,2	334
167 129	334 523	0,3	836
334 523	668 500	0,5	2 507
668 500	1 337 000	0,9	8 523
1 337 000	2 673 999	1,3	25 904
2 673 999	5 347 998	1,7	71 362
5 347 998	10 695 996	2,1	183 670
Більше 10 695 996	-	2,5	-

В Іспанії податок на багатство було запроваджено у 1978 році. Вже у 2008 році справляння цього податку було відмінено, але у 2011 році податок на багатство розпочав справлятися знову. Врахувавши попередній досвід, влада Іспанії розробила такий механізм справляння цього податку, який дозволив стати податку соціально справедливим за рахунок підвищення обов'язкових індивідуальних звільнень та відрахувань. Податок на багатство сплачується за прогресивною шкалою

Італія

В Італії прикладом податку на багатство є запровадження на острові Сардинії (з 2006 по 2009 рік) оподаткування надприбутку, платниками якого були власники дорогих яхт і приватних літаків. Оподаткуванню підлягали власники двох і більше будинків, а також яхт і приватних літаків.

Сума податку на яхти й будинки розраховувалася з урахуванням їхнього розміру:

- **за швартування яхти довжиною більше 30 метрів – 10 000 євро;**
- **за будинок площею до 200 м², розташований у межах трьох кілометрів від берега, – 3 000 євро на рік;**
- **зліт або посадка приватного літака – від 200 до 1 000 євро залежно від типу авіалайнера.**

Інша модель податку на багатство була введена в Італії у 2011 році. Податок справлявся з нерухомості та фінансових активів. Податок на нерухомість складає 0,76 ринкової вартості придбання майна. Резиденти Італії, які мають фінансові активи за кордоном, сплачують податок за ставкою 0,15%.

Додаткові збори встановлено для власників дорогих автомобілів. За автомобіль Lamborghini Aventador вартістю 316 000 євро сума податку на багатство становить близько 8 400 євро.

Нідерланди

Податок на багатство в Нідерландах справляється з чистих індивідуальних накопичень.

Об'єктом оподаткування вважається уся власність резидентів, незалежно від її місця розташування. Ставка податку на багатство складає 0,8%. В Нідерландах діє система податкових вирахувань, до яких належать вирахування боргів та особистих субсидій.

ПОДАТОК НА «РОЗКІШ» В КРАЇНАХ ЄВРОПИ

Швеція

У Швеції податок на багатство було запроваджено ще в середині ХХ сторіччя, а скасовано в 2007 році.

Податок на багатство становив 1,5% на заощадження понад 1,5 мільйона шведських крон (214 000 доларів США) для самотніх людей і стільки ж – на заощадження більше 3 мільйонів крон для сімейних пар. Відміна цього податку була спричинена відтоком капіталу з країни.

Німеччина

У Німеччині податок на багатство проіснував більше 20 років і був скасований в 1997 році.

Ставка податку складала 1%. Компенсаторним механізмом у Німеччині нині виступає прибутковий податок зі значною шкалою диференціації ставок (максимум 45%).

Це призводить до того, що більшість заможних верств населення виступають за зниження ставок прибуткового податку, з одночасним впровадженням податку на багатство.

Швейцарія

Податок на багатство у Швейцарії справляється на кантональному/общинному рівні та вважається прогресивним.

Базою оподаткування є сума валових активів, а об'єктами оподаткування виступають нерухоме майно, рухомі активи (цінні папери і банківські депозити, викупна вартість страхування життя, автомобілі, частки нерозподіленої спадщини).

Оподаткуванню підлягають також активи, що не приносять будь-якого доходу.

Звільняються від оподаткування пакети акцій іноземних підприємств і заводів, власність за кордоном

ПОДАТОК НА «РОЗКІШ» У БРИТАНІЇ

У Великобританії аналогом податку на розкіш є гербовий збір на дорогу нерухомість, який сплачується при її покупці. Ставка податку залежить від вартості об'єкта, прогресивна ставка:

- 1%** – для нерухомості вартістю 125-250000 фунтів стерлінгів;
- 3%** – якщо воно коштує 250-500000 фунтів стерлінгів;
- 4%** – для об'єктів дорожче 500 000 фунтів стерлінгів;
- 5%** – для об'єктів дорожче 1 000 000 фунтів стерлінгів;

ПОДАТОК НА «РОЗКІШ» У ФРАНЦІЇ

У Франції «солідарний податок на багатство» (*Impôt de solidarité sur la fortune*) було запроваджено у **1982 році**. Цим податком обкладається майно фізичних осіб. Базою оподаткування солідарного податку на багатство є чиста вартість майна станом на 1 січня відповідного року в розмірі більше 1,3 млн євро. При цьому майно, що не є об'єктом оподаткування солідарним податком на багатство, може розміщуватися як на території Франції, так і за її межами.

Якщо вартість оподаткованого майна становила від **1 300 000 євро – 2 570 000 євро**, платник податків мав подавати звичайну декларацію одночасно з декларацією про доходи. У декларації варто було зазначити вартість майна без і за вирахуванням всіх пільг, а також додати до декларації підтвердження, що дають право на пільги. Інша форма декларації подається резидентами Франції, у яких вартість майна перевищила **2 570 000 євро**, а також нерезидентами.

У 2015 році Урядом Франції було прийнято рішення про скасування податку на багатство.

Ставки податку на багатство у Франції

Вартість чистих активів, євро	Ставка, %
Нижче 800 000	0
800 000 – 1 300 000	0,5
1 300 000 – 2 570 000	0,7

Пільги з податку на багатство у Франції

Не є об'єктом оподаткування	Звільнено від оподаткування
передана у довгострокову оренду замиська нерухомість	предмети мистецтва старше 100 років і колекційні автомобілі старше 25 років – звільнення на 100%
складські запаси вина та бренді	майно, що використовується в професійних цілях (сільськогосподарські землі, медичні кабінети) – звільнення від податку на 100%
певна вартість ділової нерухомості	нерухомість для основного місця проживання – звільнення від оподаткування до 30% та вирахування відсотків по кредитах
авторські права	пожертвування у фонди, що приносять користь громадськості – податок знижується на 75%, максимальна знижка – 50 000 євро
75% вартості участі у статутному капіталі компаній	лісові угіддя: з податкової бази віднімаються до 50% від вартості покупки – звільнення від оподаткування до 75%
облігації на пред'явника	виноградники – звільнення від податку до 75%
капіталізована вартість пенсійного плану	кошти, переказуються на рахунки фондів FCPI ISF та FIP ISF – вирахування до 50%
капіталізована вартість компенсації за фізичну травму, отриману в результаті нещасного випадку або хвороби	
фінансові інвестиції осіб, що не є податковими резидентами Франції	
акції, що належить акціонеру-менеджеру	

ПОДАТОК НА «РОЗКІШ» У США

У США податок на багатство запроваджувався декілька разів. У дев'яності роки ХХ сторіччя податок справлявся з власників яхт, літаків, дорогого хутра та ювелірних прикрас (проіснував цей податок до 1993 року).

Другою спробою було введення податку на дорогі автомобілі, але і він себе не виправдав та був скасований у 2005 році.

У 2009 році було запропоновано (але так і не впроваджено) ввести податок на розкіш на дорогі літаки (вартістю від 500 000 доларів), яхти (вартістю від 200 000 доларів), автомобілі (вартістю від 60 000 доларів) і коштовності (вартістю від 20 000 доларів).

Деякою альтернативою податку на багатство в США стало запровадження підвищених ставок податку з продажу на товари класу «люкс», платниками якого виступають тільки виробники цих товарів.

ПОДАТОК НА «РОЗКІШ» У КНР

У Китаї податки на розкіш поширюються на будь-які товари, які формально можна віднести до люксових (дорогі годинники, парфумерія, одяг, вино, електроніка). Ставка податку складає 15%.

Термін «податок на розкіш» включає у себе також різні мита: імпорتنі, ПДВ і податок на споживання. Податкові ставки залежать від виду продукції (для елітної косметики або парфумерії мито на імпорт складає близько 50%, ставка ПДВ – 17%, а інші податки на споживання – 10%)

ВИСНОВКИ

Отже, розглянувши досвід зарубіжних країн щодо справляння податку на багатство, можна дійти до висновку:

- більшість країн відмовилися від податку, під впливом заможного населення (але за рахунок компенсаторних механізмів в інших податках);
- ставки податку в більшості країн світу незначні (2,5%), але при цьому основна увага зосереджується на відборі об'єктів оподаткування;
- базою оподаткування виступає чиста вартість активів (діє система податкових вирахувань та податкових звільнень).

З урахуванням цього пропонується:

- відміна окремих податків на нерухоме майно та транспортного податку, за рахунок їх об'єднання в рамках податку на багатство;
- запровадження переліку предметів, які будуть вважатися предметами розкоші та будуть оподатковуватися відповідним податком.

За основу може бути взято законопроект № 10558 від 5 червня 2012 року, в якому було детально прописано об'єкти оподаткування. Але пропонується до цього переліку додати операції з цінними паперами, дохід від яких у деяких осіб в Україні (згідно з поданими деклараціями) доволі високий;

- формування бази оподаткування виходячи з чистої вартості предметів розкоші;
- запровадження прогресивно-регресивних ставок податку;
- створення незалежного органу з оцінки об'єктів оподаткування, для зменшення корупційної складової при справлянні податку;
- запровадження родинного оподаткування предметів розкоші (для унеможливлення уникнення від оподаткування).